

Sreda, 31. oktobar 2007

Svedoci Qerim Kuqi, SST7/71 i Radomir Gojković

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.24

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Hvala vam gospodine sekretare. Danas ponovo počinjemo nešto kasnije. To je ponekad povezano i sa velikim protokom informacija i sa novim pitanjima koja se postavljaju pred Pretresno veće. Naravno, sudije su u svakom pogledu, inače, veoma zauzete, ali neka od ovih pitanja je neophodno rešiti odmah, pa zbog toga počinjemo nešto kasnije. Pre nego što pozovemo, Tužilaštvo da pozove sledećeg svedoka, želeo bih da dam nekoliko najava u vezi sa rasporedom. Pretresno veće je ponovo razmotrilo koliko vremena je još uvek preostalo od onih 125 sati i Pretresno veće je, takođe, pregledalo i spisak preostalih svedoka. Pošto smo to razmotrili, Pretresno veće od Tužilaštva očekuje da završi sa izvođenjem dokaza 16. novembra. Budući da je još uvek predviđeno svedočenje putem video veze početkom te nedelje, svima nam je dobro poznato koji se svedoci još uvek predviđaju za svedočenje putem video veze. Pretresno veće bi želelo da pozove Odbranu da 8. novembra, dakle poslednjeg dana suđenja prethodne nedelje, obavesti Pretresno veće da li ima nameru da uloži zahtev po Pravilu 98 bis, kada Tužilaštvo završi izvođenje svojih dokaza. Pretresno veće je, takođe, uzelo u obzir da će 16. novembra za sva nerešena pitanja - postoji 6 još uvek nerešenih podnesaka koji su nedavno dostavljeni, a neki su dostavljeni nešto ranije - biti donete odluke po ovim podnescima, a takođe će biti donete i odluke u vezi sa dokaznim predmetima, o kojima još uvek nije doneta odluka. Dakle, sve ove odluke biće donete do 16. novembra. Ukoliko bude postojala želja da se prema Pravilu 98 bis iznese usmena molba, Pretresno veće je predvidelo utorak 20. novembra za saslušanje takvih molbi. Ja sam nešto ranije rekao da su neki od podnesaka, o kojima još uvek nismo doneli odluku, dostavljeni nedavno. Postoji jedna vrlo skora molba po Pravilu 92 ter. Reč je o dva svedoka sa zaštitnim merama. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Da, ja sam taj podnesak potpisao.

SUDIJA ORIE: Jedno od pitanja koje bi Pretresno veće u vezi sa tim želelo da postavi, je sledeće: jedan od svedoka koji se sada predstavlja kao svedok po Pravilu 92 bis, takođe se nalazi na spisku svedoka, koji je trebalo da svedoče *viva-voce*. Treba li da pretpostavimo da je ovaj zahtev za svedočenje po Pravilu 92 bis važeći?

TUŽILAC RE: Da. To jeste naša namera.

SUDIJA ORIE: Onda je to jasno. Preostalo je još sasvim malo vremena. Pretresno veće će utvrditi datum za odgovor po molbi, po Pravilu 92 bis, uključujući i zahtev za zaštitnim merama i taj datum ćemo utvrditi do kraja radnog vremena sutra. Dakle, do kraja radnog

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

dana 1. novembra. Pretresno veće je svesno da je u pitanju veoma kratak rok. Mi smo svi pod pritiskom kada je reč o vremenu. To se odnosi i na samo Pretresno veće i na Tužilaštvo i na Odbranu. Ukoliko nema drugih proceduralnih pitanja onda bih pozvao Tužilaštvo da pozove svog narednog svedoka. Koliko sam ja shvatio, gospodine Re, sledeći svedok će svedočiti putem video veze, a ne postoji zahtev za zaštitne mere.

TUŽILAC RE: To je tačno. Sledeći svedok je gospodin Qerim Kuqi. On će svedočiti putem video veze.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda bih molio da se aktivira video veza.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Izvinjavam se, zaboravio sam da uključim mikrofon. Da li možete da me vidite i da me čujete na Kosovu?

SVEDOK KUQI: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Da li bi predstavnik Sekretarijata na Kosovu, mogao da se predstavi i da nam kaže ko su lica prisutna u prostoriji?

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA: Dobar dan časni Sude. U prostoriji smo prisutni svedok Kuqi, tehničar i ja.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kuqi, ja sam obavešten da vi ne vidite baš najbolje. Da li je to tačno?

SVEDOK KUQI: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Onda bih ja pozvao sve one koji će se pojaviti na ekranu pred vama da se jasno predstavite, tako da vi možete da znate koga vidite pred sobom. Pretpostavljam da u ovom trenutku vidite sudiju koji sedi u sredini trojice sudija. Ja se zovem sudija Orije, ja sam predsedavajući sudija i trenutno se vama obraćam. Gospodine Kuqi, takođe sam obavešten da vi ne umete da čitate. Je li to tačno?

SVEDOK KUQI: Da. Završio sam svega četiri razreda osnovne škole.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuqi, pre nego što budete dali svoj iskaz pred ovim Sudom, prema Pravilniku o postupku i dokazima, neophodno je da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Ja ću sada izgovoriti reči ove svečane izjave, a želeo bih vas da pozovem, pre svega da ustanete, a potom da ponavljate za mnom ono što ja kažem, a ja ću to podeliti na nekoliko delova. Dakle, molim vas da ponovite sledeće reči: „Svečano izjavljujem“

SVEDOK KUQI: Svečano izjavljujem.

SUDIJA ORIE: „Da ću govoriti istinu“.

SVEDOK KUQI: Da ću govoriti istinu.

SUDIJA ORIE: „Celu istinu“.

SVEDOK KUQI: Celu istinu.

SUDIJA ORIE: „I ništa osim istine“.

SVEDOK KUQI: I ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Kuqi, izvolite sedite. Gospodine Kuqi, vas će najpre ispitivati gospodin Re. On će vam se predstaviti čim ga budete videli na ekranu i on je predstavnik Tužilaštva. Gospodine Re, imate reč.

TUŽILAC RE - PITANJE: Hvala časni Sude.

svedok: Qerim Kuqi

(svedočenje preko videolinka)

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Kuqi, možete li da me jasno vidite i čujete?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Mogu da vas vidim. Ne najjasnije, ali vas vidim i mogu da vas čujem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ja se zove Dejvid Re, ja sam tužilac i ja ću vam postaviti određena pitanja o vašem rođaku Skenderu Kuqiju, ali, pre svega ću vam postaviti neka pitanja u vezi sa vama.

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC RE: Ja sam čuo da nešto govori, ali nisam dobio prevod.

prevodioci: Nismo ništa čuli.

SUDIJA ORIE: Ne mislim da je svedok išta rekao, ali možda da proverite lične podatke sa njim, pa ćemo videti kako napredujemo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se vi zovete Qerim Kuqi? Da li ste rođeni 11. februara 1945. godine, u Ljutoglavi/ Ljutogllavë na Kosovu?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste vi po zanimanju zemljoradnik i da li još uvek živite u Ljutoglavi/ Ljutogllavë?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, da, ja sam zemljoradnik.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da je je Ljutoglava/Ljutogllavë jedno malo selo koje se nalazi u blizini sela Zahać/Zahaq, na putu od Peći/Pejë do Kline/Klinë?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li u Ljutoglavi/Ljutogllavë ima 100 do 150 kuća?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Tako je, to je tačno.

TUŽILAC RE - PITANJE: U kakvom ste odnosu vi bili sa Skenderom Kuqijem?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: On mi je bio rođak.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je on rođen u maju 1952. godine?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pa, ne znam tačno kada se rodio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je godina imao 1998, u vreme kada je preminuo?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam koliko je godina imao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Vi ste rođeni 1945. godine. Koliko je bio mlađi od vas, otprilike?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Sedam ili osam godina, ne mogu sasvim tačno da kažem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Skender Kuqi 1998. godine živio na ulazu u selo Ljutoglava/Ljutogllavë, sa svojom porodicom, dakle sa svojom suprugom Zadom i sa svoja tri sina Gencom i još dva dečaka?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li bismo mogli da razjasnimo ovaj poslednji odgovor koji je svedok dao, u vezi sa tim ko je stariji ili mlađi? Gospodine Kuqi, mogu li da vam postavim jedno pitanje? Da li ste vi bili stariji od Skendera Kuqija?

SVEDOK KUQI: Da, ja sam bio stariji.

SUDIJA ORIE: A kada ste rekli sedam ili osam godina, hteli ste da kažete da ste vi bili toliko stariji od Skendera Kuqija. Da li sam vas pravilno shvatio?

SVEDOK KUQI: Da, ja sam bio stariji.

SUDIJA ORIE: Hvala, možete da nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste bili u Ljutoglavi/Ljutogllavë u leto 1998. godine?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Skender Kuqi imao radnju u Zahaću/Zahaq, gde je prodavao đubrivo za poljoprivredne svrhe?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, on je imao radnju.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je tamo radio sam?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, ali je u radnji takođe bio neko ko mu je pomagao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bio član neke političke partije, koliko je vama poznato?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam. Nije mi to poznato.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je njegov brat Adem bio policajac?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da. On je bio policajac u bivšoj Jugoslaviji. Šta više, još uvek je pripadnik policije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde je Adem radio kao pripadnik policije 1998. godine?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Bio je nezaposlen u to vreme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li biste mogli to da nam razjasnite? Rekli ste da je bio pripadnik policije, ali da nije bio zaposlen. Možete li da nam kažete tačno šta pod tim podrazumevate?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Dobio je otkaz, otkaz iz srpske policije.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Postaviću vam pitanje u vezi sa tim. Kada ste poslednji put videli Skendera 1998. godine, jeste li otišli u njegovu radnju?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Je li to bilo u julu 1998. godine?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, to je bilo u julu 1998.

TUŽILAC RE - PITANJE: Možete li da se setite koje je to bilo doba dana?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Bilo je oko podneva, oko 12 časova.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je i osoba koja mu je ispomagala u radnji bila prisutna?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jeste li razgovarali sa Skenderom?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je još neko došao u radnju?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, jesu, došli su.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko vremena, po vašem dolasku, su ovi ostali ljudi pristigli u radnju?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pa, oko 10-tak minuta kasnije, manje od 10 minuta, rekao bih.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je ljudi bilo tamo?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Dva čoveka.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jesu li došli pešice ili vozilom?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Došli su automobilom.

TUŽILAC RE - PITANJE: O kakvom je automobilu bilo reči, jeste li videli?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne sećam se toga.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jesu li u pitanju bili muškarci?

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA: Ja se izvinjavam, mi trenutno nemamo sliku u ovom trenutku, mada i dalje čujemo ton.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo sačekati dok se ponovo ne uspostavi ta veza. Molim da nas obavestite čim se ponovo uspostavi video veza.

PREDSTAVNIK SEKRETARIJATA: Da, svakako ćemo to učiniti.

(tehničke teškoće u video vezi)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće će sačekati još koji minut da vidi da li će video veza biti ponovo uspostavljena. Ako ne, bićemo u pripravnosti, ali ćemo napraviti pauzu.

TUŽILAC RE: Želeo bih da informišem Pretresno veće da imamo drugog svedoka, koji se nalazi u zgradi, ukoliko se ukaže potreba i on je spreman da svedoči. I imamo još jednog svedoka preko video veze koji će biti na raspolaganju tek kasnije popodne.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Što se današnjeg popodneva tiče Pretresno veće je razumelo da postoji drugi svedok koji će biti na raspolaganju u 16.30. Ne bismo mogli da počnemo s drugim svedokom jer nam je potreban drugi tim prevodilaca. Međutim, postoje neka nerešena proceduralna pitanja u vezi sa svedokom koji će se pojaviti potom. I pošto će biti potrebno još pet minuta da se pripremi video veza, Pretresno veće bi želelo da čuje od strana o dodatnim dokaznim predmetima. Ne znam da li postoji bilo kakav problem sa izjavom po Pravilu 92 ter svedoka koji treba da se pojavi, trećeg svedoka danas. Gospodine Re, nema zaštitnih mera za svedoka koji će svedočiti viva voce?

TUŽILAC RE: Mislim da ne. Gospodin Dutertre će ispitivati svedoka. Koliko ja znam nisu zatražene zaštitne mere i svakako nije podnet zahtev. Jesmo li?

SUDIJA ORIE: Pa, zahtev ...

TUŽILAC RE: Svi odmahuju glavom. Mislim da nismo.

SUDIJA ORIE: Da. Ako nema zahteva koji je podnet nakon što smo počeli danas, naravno Pretresno veće za to ne može da zna. Međutim možete li da proverite s gospodinom Dutertreom da li imamo razloga da verujemo...

TUŽILAC RE: Dobio sam obaveštenje da nema zahteva za zaštitim merama.

SUDIJA ORIE: Znači govorimo o sudiji Gojkoviću, koji će svedočiti, sudija suda u Peći/Pejë. Mislim da sam razumeo svu vašu prepisku, to jest da postoji zahtev za izuzimanje izvesnih priloga u njegovoj izjavi po 92 ter, ili barem dokaznih predmeta vezanih za nju.

ADVOKAT EMMERSON: Da. Naš stav je da nema prigovora u vezi sa tekstom izjave po 92 ter.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Postoje dva dokazna predmeta ... koji su već na listi 65 ter i to su dokazni predmeti u njegovoj izjavi po 92 ter. Nema primedbi na njihovo usvajanje, ali to nije nešto što bi trebalo da zabrinjava Pretresno veće u ovoj fazi.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo videti. A uz to postoji i dodatak listi.

ADVOKAT EMMERSON: Podnet je zahtev u odnosu na dodatnih šest dokumenata, prilično različitih kategorija, koji su razgovori koje je obavio istražni sudija u sudu u Peći/Pejë. zahte da se ovi dokumenti dodaju listi po 65 ter, i nadam se da je Pretresno veće primilo pisani odgovor tima Odbrane gospodina Haradinaja, kao i gospodina Balaja.

SUDIJA ORIE: Mislim da sam video odgovor u ime Ramusha Haradinaja na zahtev Tužilaštva da se dodaju ovih šest dokumenata na listu dokaznih predmeta po Pravilu 65 ter. To je stiglo danas. I mislim da sam video Balaj ... Da, dozvolite mi da proverim. Da.

TUŽILAC RE: I postoji ispravka u zahtevu u tom smislu da je Tužilaštvo pregledalo zapisnike i obelodanili smo taj materijal 3. oktobra na originalnom jeziku. Dobili smo prevode 29. oktobra i obelodanili ih istog dana. Mi smo ih zapravo primili 14. septembra, ali registracija i proces obelodanjivanja trajao je do 3. oktobra.

ADVOKAT GUY-SMITH: Samo da bi bilo jasno, dokumenti koji su obelodanjeni 3. Oktobra na originalnom jeziku, neprevedeni, dobili su broj po po Pravilu 66(b), zar ne?

TUŽILAC RE: Ako je to pitanje, mi smo ih obelodanili po Pravilu 66(b).

ADVOKAT GUY-SMITH: Samo hoću da bude jasno da svi imamo u vidu isto u vezi sa informacijama koje su dobijene.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da isto važi za prevode koji su dati 29-og, a to je bilo negde oko 19.30 sinoć kada je Tužilaštvo naznačilo Odbrani da ima nameru da upotrebi ove dokumente.

SUDIJA ORIE: Ima li šta da se doda u tom pogledu u odnosu na ono što je već na papiru, ili imali potrebe, gospodine Re, da se odgovori na protivljenje Odbrane?

TUŽILAC RE: Postoji samo jedna stvar ... na koju bismo želeli da odgovorimo a to je da je zahtev Odbrane pravno pogrešan i u tom pogledu postoji odluka Pretresnog veća o tome koji se iskazi mogu uvrstiti u dokaze. To je bila usmena odluka. Ovde sada nemam datum, ali ona se odnosi na dokazne predmete D56, D58, D59 i oni su uvedeni kroz unakrsno ispitvanje svedoka Rrustema Tetaja. ... da su dokumenti koji ne potiču iz Tribunala prihvatljivi u postupku. Po zahtevu odbrane oni nisu prihvatljivi jer bi trebalo da budu po Pravilu 92 bis ili ter ili quater. To je pravno nekorektno i i protivi se odluci Pretresnog veća po istom pitanju. Tužilaštvo ne pokušava da ih podvede pod Pravilo 92 bis ili quater ili ter, već prema istom

principu koje je Pretresno veće primenilo dozvoljavajući odbrani da priloži dokazne predmete D56, D58 i D59 koji su bili iskazi vlasti van Tribunala i nisu sačinjeni zbog ovog postupka.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite, ako mogu u odgovoru ... poenta u odgovoru Odbrane u paragrafima 5 i 6 je u tome da tužilaštvo nastoji da su osloni na zapisnike sudskih postupaka, a to su razgovori istražnih sudija i osoba koje su u zatvoru. Argument na koji se poziva gospodin Re, iz paragrafa 6, odnosi se na medicinski izveštaj u vezi sa Skenderom Kuqijem, a mislim da je drugi dokument, dokument UNMIK-a. A poenta iz paragrafa 6 u odgovoru Odbrane odnosi se na zapisnike o svedočenju onih koji se pojavljuju sudovima nacionalnih jurisdikcija.

SUDIJA ORIE: Da. Vi hoćete da kažete da je Pravilo 92 bis jedini način uvođenja ovakvog materijala.

ADVOKAT EMMERSON: Mi polazimo od pretpostavke da tamo gde Pravilo dozvoljava usvajanje materijala, u tim okolnostima ne bi ispunilo svoju svrhu ... zapravo bi bilo nepotrebno, ako ne bi postojao princip kojim se nešto isključuje.

SUDIJA ORIE: Ali isti pristup nije bio primenjen u odnosu na policijske izjave koje su date u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON: U toku ovog postupka?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Isti pristup je do sada primenjen, što se tiče Odbrane vezano za usvajanje tog materijala. Pretresno veće je donelo odluku da nešto od tog materijala može da se uvrsti.

SUDIJA ORIE: Ne kažem kakva je bila vaša pozicija. ... Dakle, da vidimo. Ne možemo početi sa jednim od ovih svedoka. Koliko vremena će trebati da se ponovo uspostavi video veza? Koliko sam shvatio sada je video veza ponovo uspostavljena, pa tražim da se to potvrdi od strane predstavnika Sekretarijata na Kosovu. Možete li nas videti i čuti?

PREDSTAVNICA SEKRETARIJATA: Da časni sude. Ponovo smo povezani.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Re možete da nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Kuqi, da se vratimo tamo gde smo bili pre prekida veze. Ja sam pitao o ljudima koji su došli automobilom. Vi ste rekli da su bila dvojica. Moje sledeće pitanje je bilo, da li su to bili muškarci?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, bili su.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su bili obučeni u vojnu ili u civilnu odeću?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Nosili su jakne i bili u civilnoj odeći.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakve vrste jakni su imali?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Jakne poput vojnih jakni.

TUŽILAC RE - PITANJE: Možete li da ih malo bolje opišete?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne mogu ništa detaljnije da ih opišem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jesu li bile neke boje?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Bile su maskirne. Na njima je bilo nešto crne i nešto crvene boje.

SUDIJA ORIE: Samo radi zapisnika. Ja sam shvatio, ali može biti da sam pogrešno shvatio. Odgovor na vaše pitanje kakve su to jakne bile, a tu se spominjala pre boja, nego kakve su bile. Pa bi to trebalo proveriti. Molim da nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ste videli nešto crne i crvene boje? Da li tu mislite na jakne?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne. Oni su imali maske, pa se nije moglo razaznati ko su ti ljudi. Maske su bile crvene i crne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su radili kada su došli u radnju?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Kad su ušli u radnju povikali su na srpskom.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakav su imali akcentat kada su vikali na srpskom?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Govorili su veoma dobar sprski, zašto što i ja govorim srpski i razumem srpski.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jesu li imali nekakvu vrstu akcenta ili da li biste na osnovu akcenta mogli da pomislite od kuda su bili?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Mislim da nisu bili Srbi.

TUŽILAC RE - PITANJE: A zašto mislite da nisu bili Srbi?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Mislim da jesu bili Srbi, jer su govorili samo srpski.

TUŽILAC RE - PITANJE: A šta su vikali?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ruke u vis i izlazite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jesu li bili naoružani?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Bili su naoružani automatskim oružjem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakve vrste?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam koje vrste. Bio sam toliko zabrinut da nisam dobro video kakvo je to bilo oružje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su uradili sa vama i šta su uradili sa Skenderom?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Vikali su na njega, izveli su ga iz garaže, tamo gde su držali robu, a ja sam ostao unutra.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je i jedan od tih ljudi ostao sa vama kada ste vi ostali unutra?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Bio je samo moj ujak koji je bio jedno 10 metara od vrata. U to vreme su pretresli moje džepove da vide imam li u njima išta.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste ujak, da li mislite na svog rođaka Skendera kada mislite, kada koristite tu reč ili je tu bila još neka osoba?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne, nije bilo nikoga drugoga, kada je Skender odveden, nikog drugog više nije bilo u prostoriji.

prevodilac: Nismo čuli reč.

TUŽILAC RE: Da li je rođak i ujak isto u prevodu?

prevodilac: Ne. On je možda rekao „dalje“, a mi smo čuli „daje“, što je reč za ujak.

SUDIJA ORIE: Dakle, razjašnjenje je da je u prostoriji bila samo ta osoba i mislim da je to sasvim dovoljno gospodine Re.

TUŽILAC RE: Ako je Pretresno veće zadovoljno time da je samo Skender bio prisutan onda ću da nastavim.

SUDIJA ORIE: Pa, svedok je tako rekao. Da. Molim da nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da su pretresli vaše džepove da vide ima li išta u njima. A šta su uradili sa oružjem kada su razgovarali sa vama i sa Skenderom?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Uperili su mi oružje u glavu i rekli mi da se ne mičem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko su dugo ti ljudi tamo bili?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ostali su dve, tri minute, ne više.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da su odveli vašeg rođaka Skendera u garažu. Jeste li videli šta su oni sa njim radili u garaži?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne. Nisam mogao da vidim zato što su vrata bila zatvorena, a ja sam bio u prostoriji i nisam mogao da vidim šta mu oni rade.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta se dogodilo sa Skenderom?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Odveli su ga u auto i ne znam kuda su ga odvezli.

SUDIJA HOEPFEL: Mogu li da pitam, jeste li videli to kako su ga odveli u auto?

SVEDOK KUQI: Video sam da su zajedno otišli u auto.

SUDIJA HOEPFEL: Da. Ali, mene zanima kako vi to znate? Ja se zovem Frank Hoepfel, ja sam takođe sudija.

SVEDOK KUQI: Kako mislite?

SUDIJA HOEPFEL: Vi kažete da ste videli da su zajedno otišli u auto. Možete li nam reći, šta se dogodilo između toga, pre nego što je auto otišao?

SVEDOK KUQI: Ne znam. Ne znam šta da kažem, zato što su oni razgovarali na mestu koje je bilo dalje od mene. Bili su u garaži, a tamo nisam mogao da čujem šta se govori niti sam mogao da vidim šta se događa.

SUDIJA HOEPFEL: Da li je auto bio u garaži, ili kako se to dogodilo da ste vi videli onda da odlaze?

SVEDOK KUQI: Auto je bio u garaži.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da su stigli u autu i da su otišli u auto. Koliko je sve skupa bilo automobila?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Došli su u jednom autu, a u garaži je bio Skenderov auto.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su otišli u svom autu, Skenderovom autu ili su oba auta otišla?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Oba.

TUŽILAC RE - PITANJE: U kojem je autu bio Skender?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: U vlastitom autu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je vozio?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Mislim da jeste.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da su bila dvojica. Da li su obojica bila u svom autu ili je jedan od njih bio u Skenderovom autu?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Jedan je bio u Skenderovom autu.

TUŽILAC RE - PITANJE: A kuda su ta dva auta krenula? U kom pravcu su otišli?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: U pravcu Kline/Klinë. Da, Kline/Klinë

.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su ta dva auta išla zajedno u pravcu Kline/Klinë?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, jedan iza drugog.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ste vi mogli da vidite, da li je Skender dobrovoljno pošao sa tom dvojicom naoružanih ljudi koji su bili u jaknama poput vojnih i maskama?

SUDIJA HOEPFEL: Jeste li sigurni da je to pitanje koje bi dalo neki rezultat? Može li se samo gledanjem utvrditi da li neko radi nešto dobrovoljno?

TUŽILAC RE: Ne želim da odgovorim na to pred svedokom, uz svo dužno poštovanje, časni Sude.

SUDIJA HOEPFEL: Naravno.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne razumem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Dakle, rekli ste da ste videli dvoje naoružanih ljudi u vojnim jaknama sa automatskim oružjem, maskama na licima koji su došli u radnju, uperili vam oružje u glavu, rekli ruke u vis, odveli Skendera u garažu, zatim su otišli sa Skenderom. Na osnovu onoga što ste vi videli, da li je Skender otišao dobrovoljno? Da li je svojevolumno otišao sa njima?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ja ne znam da li je dobrovoljno otišao ili ne, ja to ne mogu da znam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li bismo mogli još jednom pokušati da nađemo koje je boje bila jakna? Gospodine Kuqi, kažete da su to bile jakne poput vojnih. Možete li nam reći koje su boje te jakne bile?

SVEDOK KUQI: Ne mogu da kažem koje su boje, ali su izgledale kao kamuflažne, kao što je i vojska imala, sve takve slične jakne.

SUDIJA ORIE: Kamuflažne uniforme mogu biti raznih boja. Ja sam video neke koje su zelenkaste, neke koje su smeđaste, plavkaste, sve to su bile kamuflažne uniforme. Možete li nam reći koja je to bila kombinacija boja, na tim jaknama?

SVEDOK KUQI: Ne znam šta da kažem. U svakom slučaju to su bile maskirne jakne.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim da nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate jesu li ta dvojica ljudi imali ikakve oznake na jaknama ili na tim maskama?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne, nisu imali nikakvih oznaka.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde je bio stacioniran OVK u julu 1998. godine?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Oni su bili stacionirani u Glođanu/Gllogjan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Jeste li znali da li su bili stacionirani u to vreme i u Jablanici/Jabllanicë?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam. Nije mi baš najjasnije pitanje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je OVK bila u vašem selu u vreme kada je Skender otišao sa ovim ljudima?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, bilo je pripadnika OVK u selu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde su se nalazile najbliže srpske vojne i policijske snage u odnosu na vaše selo

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pa, ne znam najtačnije, ali znam da je policijska stanica udaljena svega pet, šest kilometara. To je bilo područje koje su okupirale srpske strane.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je postojao štab OVK u vašem selu u vreme kada je Skender odveden ili kad je otišao sa ovim muškarcima?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne. Ne, nije bilo štaba.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste rekli bilo kome šta se dogodilo Skenderu?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Rekao sam Skenderovom bratu šta se dogodilo. To sam rekao Ademu.

TUŽILAC RE - PITANJE: A šta je on preduzeo u vezi sa tim?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pitao me je ko su oni bili. Ja sam mu rekao da su govorili srpski, pa su možda u pitanju Srbi. To sam rekao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je poznato da li su bilo koji Skrenderovi rođaci otišli u štab OVK u Jablanici/Jabllanicë, da otkriju šta se sa njim dogodilo?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Znam ono što mi je rekao njegov brat.

TUŽILAC RE - PITANJE: A šta vam je njegov brat rekao?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Rekao mi je da Skender poginuo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je rekao na koji način se on raspitivao kao i drugi članovi porodice u vezi sa tim šta se dogodilo Skenderu?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ja ne znam ko je kuda išao.

TUŽILAC RE - PITANJE: A šta je Abdulom i Amrushom Kuqijem? Šta su oni uradili kako bi ustanovili šta se dogodilo sa Skenderom?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Adem je otišao da se raspita za sudbinu svoga brata.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kod koga je otišao da se raspita?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam kuda je otišao. Ne znam ni koga je pitao niti kuda je otišao. Ne znam ništa više o tome.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko vremena posle Skenderovog odlaska sa ovim ljudima ste vi otkrili da je on mrtav?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne znam tačno u koje vreme se to dogodilo. Samo sam znao da mu je brat mrtav.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Da li je to bilo u roku od nekoliko dana ili nekoliko nedelja ili, pak, meseci?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pa, u roku od nekoliko nedelja, ako se ne varam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je rečeno kako je on umro?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su Skenderova braća, Sokol Kuqi i Adem Kuqi, vama rekli ko su, po njihovom mišljenju, oni ljudi sa kojima je Skender otišao? Drugim rečima, da li su ti ljudi Albanci ili Srbi?
SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne, nisu mi ništa rekli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate, da li je Skender takođe bio i učitelj, osim toga što je držao radnju?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne sećam se. Ne sećam se najbolje. Verovatno je bio nekad davno.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakav je automobil Skender imao? Mislim na ono vozilo koje se nalazilo u garaži, a kojim je otišao.

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: U pitanju je bio *Mercedes*. Ne sećam se koje je boje bio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta možete da nam kažete o Skenderovom zdravstvenom stanju? Kažete da je on vodio radnju. Kakvog je zdravstvenog stanja bio, u julu 1998. godine?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Koliko se ja sećam bio je dobrog zdravlja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate je li se ikada požalio na neku bolest u to vreme?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne, ne, ne sećam se ičeg sličnog.

TUŽILAC RE - PITANJE: A koliko ste ga često vidali, uopšte uzev, i u ovom periodu pre nego što ste ga poslednji put videli?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Pa, kad god bih želeo nešto da kupim u njegovoj radnji, ja bih se sa njim video.

TUŽILAC RE - PITANJE: A koliko se to često događalo?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Ne bih mogao tačno da kažem, ne baš često.

TUŽILAC RE - PITANJE: I samo da zaključimo. Da li ste tada poslednji put videli Skendera, onda kada je otišao sa tim muškarcima u tom vozilu, u julu 1998. godine?

SVEDOK KUQI – ODGOVOR: Da, tada sam ga video poslednji put.

TUŽILAC RE: Ovo je bio kraj mog glavnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Emmerson, koliko sam shvatio, vi nemate nameru da unakrsno ispitujete svedoka. Gospodine Guy-Smith, gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ni ja nemam nameru da ispitujem svedoka.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuqi, s obzirom na to branioci nemaju pitanja za vas, a za vas nema pitanja ni Pretresno veće, ovim se završava vaš iskaz pred ovim Pretresnim većem Tribunala u Hagu. Ja bih želeo da vam se najtoplije zahvalim što ste došli i odgovarali na sva pitanja koja su vam postavljena i želim vam srećan put kući.

SVEDOK KUQI: Hvala vama.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju, mada i dalje treba da ostane u pripravnosti video veza, mi možemo u ovom trenutku da se isključimo.

(svećenje preko videolinka je završeno)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Iz logističkih i praktičnih razloga Pretresno veće je shvatilo da nema nikakvog smisla da se sada započinje sa ispitivanjem trećeg svedoka, koji je predviđen za danas, pa da se njegovo svedočenje prekida. Ukoliko strane nemaju neki drugi predlog, onda ćemo mi sada na jednu dužu pauzu. Možda bismo mogli da se vratimo nešto ranije, pre početka video veze. ... ukoliko u ovom trenutku treba da donesemo odluku u vezi sa onih šest dokaznih predmeta koje treba dodati na spisak ili ukoliko ima nekih drugih pitanja koje Pretresno veće treba da razmotri tokom pauze.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja imam jedno.

SUDIJA ORIE: Ja zapravo gledam u gospodina Rea u ovom trenutku.

TUŽILAC RE: Pa, mi smo donekle zabrinuti zbog rasporeda. Mi smo predvideli još jednog svedoka za sutra. Mislim da je to svedok 37. Što se tiče sudije Gojkovića, gospodin Dutertre će ga ispitivati oko pola sata, a koliko smo mi shvatili, onaj drugi svedok koji treba video vezom da svedoči je još uvek na putu i nije sigurno da li će on doći do pola 5.

SUDIJA ORIE: Pa, problem je u prevodiocima. Mi ne možemo da menjamo timove prevodioca svakih pola sata. Ukoliko to može da se reši Pretresno veće neće imati problema.

TUŽILAC RE: Oni mašu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vidim da dolazi do neke komunikacije, ne znam kakvi su problemi kada je reč o timovima prevodioca, ja trenutno slušam engleski kanal, ali bih mogao, eventualno, da se prebacim.

PREVODIOCI: Mi treba da radimo do 7 sati. Mi smo, u svakom slučaju, spremni da radimo do 7 časova.

SUDIJA ORIE: U redu. Ukoliko je to slučaj. . .

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Izgleda da je došlo do nesporazuma kada je reč o poteškoćama u vezi sa promenom prevodilačkih timova. Pretresno veće predlaže da odemo na pauzu od 25 sada. Vi ste rekli gospodine Dutertre da vam je potrebno pola sata. Gledam vas sumnjičavo, a vi ne klimate potvrdno glavom ili bar to ne činite vrlo ubedljivo. A, ipak to činite. Onda bismo mogli da počnemo glavno ispitivanje ovog svedoka, pa onda ponovo da se prebacimo na video vezu sa Kosovom, a da posle pauze počnemo sa unakrsnim ispitivanjem. Pretresno veće će, sada, tokom ove pauze dodatno razmotriti pitanje koje se odnosi na onih 6 dokaznih predmeta koji treba da se dodaju na spisak i, naravno, pitanje prihvatljivosti ovih dokaznih predmeta. Mada je to odvojeno pitanje, ono je povezano, pa ćemo mi razmotriti da li ćemo o tome doneti jednu odluku ili dve odvojene odluke, a takođe ćemo razmotriti da li ćemo doneti neku privremenu meru ili ćemo smesta doneti čvrstu odluku. Ukoliko bude u pitanju

privremena odluka, onda ćete imati dodatne prilike da iznesete argumentaciju u vezi sa tim. Imaćemo pauzu, a, izvinite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Kada je reč o tom konkretnom pitanju, pošto su ovi dokumenti identifikovani kao dokumenti po Pravilu 66(B), za Pretresno veće bi moglo da bude važno da zna da li je postojao nezvanični prevod ovih dokumenata ili neki drugi oblik prevoda ovih dokumenata, koje je Tužilaštvo imalo u svom posedu i koje mu je omogućilo da pregledaju te dokumente, jer mi nismo imali nikakvih saznanja, osim što smo dobili dokumenta neprevedena, na nerazumljivom jeziku uz napomenu pod kojim pravilom se oni dostavljaju.

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi nešto da vam objasnim. Ukoliko kancelarija Tužilaštva dobije neke dokumente, ni oni ne znaju šta je u njima i oni daju nalog Sekretarijatu da se prevedu. Dakle, pitanje koje vi postavljate jeste, da li je postojao neki privremeni prevod.

ADVOKAT GUY-SMITH: Često se događa, a to smo videli više puta tokom ovog suđenja da Tužilaštvo ima neki nezvanični uvid u to šta se nalazi u ovim dokumentima dok se očekuje zvanični prevod.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, ili bi možda na ovo pitanje mogao da odgovori gospodin Dutertre.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC RE: Informacije kojima ja raspolazem su sledeće. Mislim da smo dobili gotovo 70 strana. Zamolili smo nekog da ih pregleda ovlaš i da zapiše po jedan, dva reda za ono što bi moglo da bude relevantno i onda smo to dali na prevod, a prevod smo dobili tek 29, dakle pre dva dana.

SUDIJA ORIE: Vi u to vreme još uvek niste odlučili da li ćete koristiti ova dokumenta.

TUŽILAC RE: Ne, mi nismo takvu odluku doneli dok nismo dobili dokumenta prevedena u potpunosti, dakle, tu smo odluku doneli tek u ponedeljak.

SUDIJA ORIE: To znači da ste vi u to vreme imali neka najminimalnija saznanja o dokumentu, svega nekoliko redova.

TUŽILAC RE: Tako je.

ADVOKAT HARVEY: U ime Odbrane Brahimaja, mada mi nismo uložili zvanični pismeni prigovor, mi se saglašavamo sa ostalim timovima Odbrane i naročito nas brine ono što piše na stranici 51. predloženih dodatnih dokumenata. Reč je o spekulacijama koje se odnose na Jablanicu/Jabllanicë i mi bismo želeli da ovo dodamo uz one prigovore koje su naše kolege već iznele.

SUDIJA ORIE: To je ušlo u zapisnik. Idemo na pauzu.

(pauza)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Gospodine Di Fazio, da li ćete vi ispitivati sledećeg svedoka?

TUŽILAC DI FAZIO: Da.

SUDIJA ORIE: Uložen je zahtev za zaštitne mere, a mi još uvek nismo dobili odgovor od timova Odbrane. Gospodine Emmerson imate reč. Ali, pre svega moramo da pređemo na privatnu sednicu. Jesmo li sada na privatnoj sednici? Trebalo bi da budemo.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Da bi bio pozvan sledeći svedok uloženi je zahtev za zaštitne mere, traži se pseudonim, izobličenje lica i izobličenje glasa. Odbrana nije uložila prigovor na ovaj zahtev. Pretresno veće odobrava zaštitne mere za svedoka. Mada je zahtev obrazložen na više načina, Pretresno veće se ograničava na to da sam svedok i njegova porodica i dalje žive na Kosovu, da bi očekivano svedočenje moglo da izazove neprijateljstvo kod različitih lica na Kosovu, gde vlada napeta situacija. Sa tim se slažu obe strane. To ne znači da ostali argumenti koji su navedeni nisu valjani, ali da su već i ovi argumenti po sebi dovoljni za odobravanje zaštitnih mera. Ostaćemo na otvorenoj sednici. Da gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Voleo bih da njegovo svedočenje, ako je moguće, bude na privatnoj sednici.

SUDIJA ORIE: Vi biste želeli da počnemo na privatnoj sednici?

TUŽILAC DI FAZIO: Tako je.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine sekretare. Možete da nastavite gospodine Di Fazio.

svedok: SST7/71

(svedočenje preko videolinka)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC DI FAZIO

TUŽILAC DI FAZIO: – PITANJE: Svedoče, želeo bih da porazmislite o svom pokojnom bratu i o vremenu kada ste ga poslednji put videli 1998. godine. Možete li da se setite u koje ste ga doba godine poslednji put videli?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Nisam sasvim siguran. Ne bih hteo da vas lažem gospodine. Ne bih da vas lažem, ne znam tačno kada je to bilo. A, pošto nisam 100 posto siguran, ne želim da vam govorim o tome.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Hvala vam za to. Ali, možete li da nam kažete, tokom kog ste ga godišnjeg doba videli. Da li je, na primer, bilo leto ili jesen. Možete li to da nam kažete?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Pa, reći ću vam približno u koje je vreme to bilo. Mislim da je to bilo na leto, odnosno na proleće. Otprilike, nisam baš najsigurniji. Neću da vas lažem.

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, mislim da imamo poteškoća sa transkriptom. Mislim da čujnost prevoda nije baš najbolja. Ja, svakako, moram da pribegavam zapisniku, a pretpostavljam da to izaziva poteškoće i za našeg stenografa.

SUDIJA ORIE: Imali nekih poteškoća u ovom trenutku?

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Izgleda da su poteškoće razrešene. Gospodine Di Fazio, možete da nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO: Hvala vam. Zahvaljujem se časnom Sudu.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Vi niste sigurni, ali mislite da je možda u pitanju proleće?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Nisam siguran. Ne želim da vas lažem.

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)(...)

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Mogu da vam pokažem svoju ličnu kartu pa možete da vidite koliko ja imam godina, pa na taj način možete da zaključite koliko je godina imao on.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Mislim da to nije neophodno. Mislim da imamo neku predstavu u vezi sa tim. Veliko vam hvala. Bilo kako bilo, on je bio svega dve ili tri godine mlađi od vas. Možete li da nam kažete nešto o fizičkom stanju u kojem se nalazio. Sačekajte moje pitanje molim vas. Samo sačekajte da vam ja postavim pitanje.

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Bio je bolestan. . .

SUDIJA ORIE: Svedoče 71, molim vas da saslušate za trenutak. Ako možete, sačekajte da gospodin Di Fazio uobliči svoje pitanje, sačekajte da on izgovori pitanje, tako da ništa ne

propustite, a na taj način ćemo uštedeti na vremenu, ukoliko vi pričekate i pažljivo slušate. Možete da nastavite.

SVEDOK 71: U redu, hoću.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Ono što bih ja želeo da znam jeste, u kakvom je fizičkom stanju bio vaš brat. Da li je on imao sve prste na broju?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Imao je samo jedan prst na jednoj ruci, zbog jedne nesreće sa bombom. Kad je bio onaj prvi rat, našao je ručnu bombu, koja je eksplodirala i raznela mu prste, ali on nikad nije bio u vojsci, nije ni u školu išao zato što je bio hendikepiran, dobijao je i socijalnu pomoć. Bio je bolestan.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: A, brat je pretrpeo tu nesreću mnogo godina pre 1998. godine, zar ne?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Kad je bio u dobi da ide u školu, on nije išao u školu, zato što je bio proglašen hendikepiranim. Ne znam kako da vam to kažem, imao je problema.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: To je u redu i hvala što ste nam sve to objasnili. Da li je dobio neku penziju za to što je hendikepiran?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da, dobijao je socijalnu pomoć i to zna celi grad Đakovica/Gjakovë. Kao što sam rekao, on je bio hendikepiran.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li je 1998. dobijao tu penziju, tu socijalnu pomoć za hendikepirane?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Ja ne znam, ali pre toga jeste. Tokom komunističkog režima, on je tu pomoć dobijao, zbog onog problema koji je imao. Ne znam koliko je dobijao, ali je dobijao iznos za hendikepirane.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Hvala. Sada bih vas zamolio da se vratite na period nedugo po nestanku vašeg brata. Odnosno da ovako pitam. Ubrzo nakon onog vremena kada ste zadnji put videli brata, da li ste u to vreme videli gospodina po imenu Shkelzena Haradinaja?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da. Samo jedanput i rekli su mi da je on Shkelzen, jer ja nisam znao ko je.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Sačekajte samo, pustite da postavim pitanje. Nemojte sada da govorite, pustite da ja postavim pitanje, kako bismo brzo kroz to prošli. Molim vas, recite sudijama koji ovo slušaju, kako je to bilo da ste vi tog čoveka videli Shkelzena Haradinaja i gde ste ga videli i na koji način se dogodilo da ste ga videli? Možete li nam to ispričati? Kako je došlo do toga da ste vi bili u društvu Shkelzena Haradinaja?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: To je bilo u Glodanu/Gllogjan.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: A kako ste došli u Glodane/Gllogjan sa mesta na kojem ste se pre toga nalazili?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da. On me pitao da li pušim, ja sam rekao da. Onda je pitao imaš li cigarete sa sobom, ja sam rekao ne i onda mi je dao cigarete. Rekao je jednom od mladića koji su tamo bili daj mu dve cigarete.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Slušajte moje pitanje. Pre nego što ste videli Shkelzena Haradinaja, pre nego što ste otišli u Glođan, jeste li vi živeli u svojoj kući?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li ste iz vaše kuće. . .

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Molim da ponovite pitanje.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U vreme kada ste videli Shkelzena Haradinaja, odnosno neposredno pre toga, da li ste živeli u svojoj kući, da li ste bili kod kuće?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da. Živeo sam kod kuće i tamo sam otišao od kuće.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Hvala. A sada, recite sudijama, kako ste od kuće došli do Glođana/Gllogjan? Kako ste to postigli, kako ste to učinili?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Kako sam tamo išao?

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da.

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Mislite kojim prevoznim sredstvom?

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Kako ste išli, jeste li išli autom ili vas je neko odvezao, jeste li išli biciklom, kako je to urađeno?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Tamo sam otišao autom.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: A zašto ste išli, zbog čega ste napustili kuću da idete u Glođane/Gllogjan?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Imali smo jedan problem. Pitali su za jednog mladića, gde je bio, rekao sam gde je bio, rekao sam da on nije tu, onda su oni rekli, hajde sa nama u Glođan/Gllogjan. E onda su me pitali ko sam, ja sam rekao ponovo da ne znam gde je. Pitali su me jesam li pušio, dali mi dve cigarete. To sam vam već rekao. I nakon toga sam se vratio.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Da vas samo pitam ponovo. Vi ste rekli oni. Ko je to došao kod vas kući i to vas pitao? Ko su bili ti ljudi?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Ti koji su došli u moju kuću, oni su došli iz štaba. Da li me pitate za ljude koji su došli u moju kuću?

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da. Hteo bih da znam nešto o njima, da nam kažete šta znate o tim ljudima?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da. Ti su mi ljudi rekli da pođem sa njima i da im kažem gde se taj mladić nalazio. Ja sam sa njima pošao i odgovorio da ja ne znam gde je taj mladić. Uzeo sam one dve cigarete koje sam spomenuo i vratio se kući.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Ti ljudi koji su došli iz štaba, jesu li to bili vojnici?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da, da, vojnici.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li su bili pripadnici OVK?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: I oni su bili ti koji su vas odveli od vaše kuće do štaba u Glođanu/Gllogjan, je li tako?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Ne morate spomenuti imena, ali možete li nam reći za onog mladića o kojem ste nam pričali, za kojeg su vas pitali. Po vašem mišljenju, ko je bio taj mladić?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Gde sam otišao? Tamo?

TUŽILAC DI FAZIO: Časni Sude, možda bismo mogli na trenutak da prežemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim da nastavite gospodine Di Fazio.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Vi ste nam ispričali jedan deo priče, a želimo da čujemo celu priču. Rekli ste nam da su došli ljudi iz OVK, da su bili iz Glođana/Gllogjan i da su vas tamo i odveli. Sada bismo hteli da znamo, šta se dogodilo kada ste tamo stigli? Ispričajte nam šta se dogodilo kada ste došli u štab u Glođanu/Gllogjan? Možete li nam reći koga ste tamo videli?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Ništa se nije dogodilo. I tamo su me pitali gde je on, ja sam rekao da ne znam. Pitali su me da li pušim, rekao sam da. Pitali su imaš li cigarete, rekao sam ne. Dali su mi dve kutije cigareta i rekli, hoćete li da vas odvedemo kući ili ćete kući sami. Ja sam rekao idem sam. I tako sam se vratio kući.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Već ste nam rekli, samo trenutak. Mislim da ste malo pre rekli da je Shkelzen Haradinaj bio u Glođanu/Gllogjan. Ne bih hteo da pogrešno tumačim šta ste rekli, ali mislim da ste to rekli.

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, mislim da je svedok rekao, „rečeno mi je“.

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Da, da. Nisam ga poznavao, ali sam kasnije saznao da je to Shkelzen. On je bio vrlo fin čovek, čak mi je ponudio i cigarete i dao mi je dve kutije da ponese.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: U redu. Hvala. Znači, kasnije ste saznali da je čovek koji vam je dao cigarete bio Shkelzen Haradinaj i da je to bio vrlo ljubazan čovek?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Nakon toga sam ja pitao druge ljude, ko je taj čovek, a oni su mi rekli da je Shkelzen Haradinaj. Nikad pre nisam za njega čuo.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Da li je taj mladić bio jedina tema razgovora ili ste razgovarali o nečem drugom?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Koliko mogu da se setim, jer dosta je vremena prošlo i ne mogu se sad više setiti šta se dogodilo pre tri dana. Ali, jedino što mogu da vam kažem jeste da smo se fino slagali, nismo imali nikakvih problema, dali su mi te cigarete, baš je bilo dobro.

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Možete li nam reći, koliko je već dugo vaš brat bio nestao kada ste se sreli sa Shkelzenom Haradinajem?

SVEDOK 71 – ODGOVOR: Ali, ja nisam tada ni znao da je on nestao. Tek nakon što je rat završio ja sam saznao da je on nestao. Znao sam da je živ, da je u Glođanu/Gllogjan i drugde, čuo sam glasine o tome, ali nisam znao gde se tad nalazio.

TUŽILAC DI FAZIO: Molim za trenutak strpljenja.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC DI FAZIO – PITANJE: Hvala. Zamolio bih vas da pogledate jedan video snimak i isto tako, slušajte što je moguće pažljivije. Taj će vam video sada biti prikazan. To je isečak 2125 sa liste 65 ter.

SUDIJA ORIE: Da li treba broj?

TUŽILAC DI FAZIO: Mislim da će trebati broj.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara za broj.

sekretar: To će biti P1192.

SUDIJA ORIE: Da li se nešto govori na tom video snimku.

TUŽILAC DI FAZIO: Da, ja mislim da bi trebalo da imate transkript.

SUDIJA ORIE: Ono što je važnije jeste da li kabina ima transkript, ali ako je na engleskom, onda neće biti problema. U svakom slučaju molim da nastavite.

TUŽILAC DI FAZIO: Da li sudije imaju transkript?

SUDIJA ORIE: Mislim da nemamo.

TUŽILAC DI FAZIO: U redu. Nastavićemo. Ali, molim za još malo strpljenja. Hvala.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC DI FAZIO: Ovo je isečak iz drugog dokaznog predmeta, dobićete broj malo kasnije. Isto tako trebalo bi da budemo privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Svedoče 71, želeo bih da vam se mnogo zahvalim, što ste došli da svedočite, iako ste ostali na Kosovu i što ste odgovorili na pitanja koja su vam postavljena. Želimo vam sve najbolje u pogledu zdravlja i nadamo se da ćete na vreme stići kući.

SVEDOK 71: Hvala. Srdačni pozdravi svima prisutnima i hvala. Neka vam Bog da dug život.

SUDIJA ORIE: Hvala na tim željama, svedoče 71.

SVEDOK 71: Doviđenja.

SUDIJA ORIE: Molim sekretara da se prekine video veza.

(*svedočenje preko videolinka je završeno*)

SUDIJA ORIE: Mislim da smo na otvorenoj sednici. Zavesu su bile spuštene kako niko ne bi mogao da vidi ekrane i sudnicu, ali sednica nije bila zatvorena. Ova nam je pauza bila nešto kraća, manja od onoga što je obično prihvatljivo za prevodioce i tehničare. Možemo da napravimo dve stvari, ili da u ovom trenutku imamo još jednu pauzu od 10 minuta i da nastavimo ili da nastavimo odmah i da prestanemo sa radom 10 minuta ranije. Meni bi se ovo drugo rešenje više svidelo, ako bi se prevodioci složili.

Prevodioci: I mi bismo to više voleli.

SUDIJA ORIE: Tužilac je rekao da mu ne treba više od 30 minuta. Sada bih želeo da pitam Odbranu, kako stvari sada stoje, koliko treba za unakrsno ispitivanje. Ne smatram da treba danas da završimo, ali onda bismo prestali 10 minuta ranije, ako ne postoji šansa da se završi danas.

ADVOKAT EMMERSON: Nema takve šanse.

SUDIJA ORIE: Znači onda možemo početi sa unakrsnim ispitivanjem za danas i završiti sa radom u 10 do 7.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li vam treba nekakva naznaka? To će biti sutra.

SUDIJA ORIE: Ja sam samo hteo da vidim da, ako stanemo sa radom u 10 do 7, nećemo propustiti šansu da završimo sa svedočenjem ovog svedoka danas.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH: Apsolutno ne.

SUDIJA ORIE: Naravno, Pretresno veće zanima vreme, ali to ćemo čuti od vas kasnije. Gospodine Dutertre, jeste li spremni da pozovete svog sledećeg svedoka?

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC DUTERTRE: Da časni Sude.

SUDIJA ORIE: Iz nekog razloga prevodioci ne mogu da vas čuju. Gospodine Dutertre, možete li da ponovite ono što ste rekli.

TUŽILAC DUTERTRE: Da časni Sude. Da li je doneta odluka u vezi sa 6 dokumenata koje smo želeli da dodamo na spisak?

SUDIJA ORIE: Postoji delimična odluka. Ima dobrih razloga da se dodaju na spisak. Međutim, to ništa ne govori o tome da li će ovi dokumenti postati i dokazni predmeti koji se mogu usvojiti u spis. Pretresno veće će morati da pregleda dokumente vrlo temeljno, kako bi utvrdilo šta je *meritum* u argumentaciji koju je iznela Odbrana. Vi, u stvari, baš i niste olakšali za nas gospodine Dutertre, jer kada smo pokušali da proučimo ono što je pred nama, uočili smo da ste vi ponekad priključivali engleski prevod jedne izjave uz neku drugu izjavu, pa bismo onda posle izvesnog istraživanja utvrdili da je to, zapravo, prevod izjave svedoka B, a ne onog svedoka A. Mi nismo imali vremena da ovo temeljno proučimo i da odlučimo da li se ovi dokumenti mogu usvojiti, kao dokazni predmeti, ali Pretresno veće u ovom trenutku nema prigovora na to da se ovi dokazni predmeti označe u svrhu identifikacije. Naravno i da se postave neka formalna pitanja tipa, da li prepoznajete ovaj izveštaj, da li ste vi uzeli ovu izjavu. Takva pitanja mogu u ovom trenutku da budu relevantna, ali još uvek ništa nismo zaključili kada je reč o usvajanju u spis i o tome kakvu težinu treba pridati sadržini ovih dokumenata, ukoliko im uopšte treba pridati neku težinu. Onda ćemo sačekati dok svedok ne uđe u sudnicu.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala gospodine predsedavajući. Ja se izvinjavam zbog problema sa pisanim prevodom koji su bili pogrešno pridruženi uz određene izjave. Odbrana je, takođe, iznela određene prigovore u vezi sa aneksima, a u vezi sa saslušanjem sledećeg svedoka. Ti prigovori su se odnosili na dva aneksa. Mi smo nastavili istim putem, a, zapravo, naš cilj je bio da i dalje tražimo da se oni usvoje u spis.

SUDIJA ORIE: Da, to su oni dokumenti koji se odnose na to šta se dogodilo sa medicinskim osobljem koje je otišlo radi preventivne nege za decu. Gospodine Dutertre, takođe tu izgleda ima i nekih novinskih članaka. Imate li još nešto da dodate? Ima li tu još nekih drugih izvora. Dobro, doći ćemo do toga.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan. Gospodine Gojkoviću, pre nego što date iskaz pred ovim Sudom, prema Pravilniku o postupku i dokazima neophodno je da date svečanu izjavu da ćete

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Poslužitelj će vam sada pružiti tekst ove svečane izjave. Ja vas molim da date svečanu izjavu.

SVEDOK GOJKOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Gojkoviću, izvolite sedite.

svedok: Radomir Gojković

SUDIJA ORIE: Mislim da nije neophodno da vam objašnjavam kakav je postupak u Sudu. Najpre će vas ispitivati gospodin Dutertre koji predstavlja Tužilaštvo. Možete da nastavite, gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala gospodine predsedavajući.

GLAVNO IPITIVANJE: TUŽILAC DUTERTRE

TUŽILAC DUTERTRE: Želeo bih da najpre počnemo od izjave svedoka po Pravilu 92 ter. Jedan registrator je bio pripremljen u te svrhe i poslužitelj može da ga dostavi svedoku. Međutim, to je već dokazni predmeti 2102, po spisku 65 ter i ja molim da se predoči na ekranu.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će broj to biti?

sekretar: Časni Sude to će biti P1193.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Označen je u svrhu identifikacije za sada.

TUŽILAC DUTERTRE: Pre nego što se dokument pojavi na ekranu, možemo već da zamolimo svedoka da pogleda ovaj registrator pred sobom.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Gospodine, da li biste mogli da uzmete taj registrator i da pogledate mesto koje je označeno kao izjava po Pravilu 92 ter i tu ćete naći dokument kako na engleskom, tako i na srpskom jeziku. Da li ste uspeli da pronađete taj dokument?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Ukoliko pogledate ekran, verovatno ćete videti ovu izjavu i na ekranu. Molim poslužitelja da pomogne svedoku.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Časni Sude, imam dva pitanja u vezi sa ovim dokumentom, koji vam je upravo predočio poslužitelj. Da li se sećate. . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, mogu li da vas pitam sledeće: Uz dužno poštovanje prema funkciji ovog svedoka, u lokalnoj jurisdikciji, mislim da bi moglo da bude zbunjujuće ukoliko u zapisnik uđe ... da vam gospodin Dutertre obraća sa „časni Sude“ ili da vam se obraća sa „gospodine sudija“. To, naravno ne znači da mi ne osećamo dužno poštovanje

prema položaju koji vi zauzimate u vašem pravnom sistemu. Međutim, gospodine Gojkoviću, mislim da vi najbolje shvatate da se vama ovde treba obraćati kao gospodinu Gojkoviću, svedoku u ovom predmetu. Gospodine Dutertre, uz dužno poštovanje prema funkciji i položaju gospodina Gojkovića molim vas da mu se ubuduće tako obraćate, da bismo izbegli zabunu. Možete da nastavite.

TUŽILAC DUTERTRE: Kako da ne, potpuno ste u pravu.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Gospodine Gojkoviću, da li sećate da ste potpisali dokument koji trenutno vidite pred sobom, na ekranu, 23. oktobra 2007. godine?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je da sam taj dokument potpisao.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Da li je u ovom dokumentu sadržana istina?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Sve što sam rekao u dokumentu, stoji kao istina.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: I na kraju, ukoliko bi vam pitanja koja su vam postavljena prilikom ovog razgovora, a izjava je potpisana 23. oktobra, dakle, kada bi vam sada bila postavljena ista pitanja, da li biste vi pružili iste odgovore kao i u ovoj izjavi?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Pa sigurno bih pružio iste odgovore. Još ovo, jedino da, ovaj, dodam ako može.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

SVEDOK GOJKOVIĆ: U izjavi postoje određene, ovaj, nedefisane potpuno konstatacije, međutim, one u celosti ne menjaju sadržinu bitnih činjenica koje su u mojoj izjavi date.

SUDIJA ORIE: U redu. To je sada jasno.

TUŽILAC DUTERTRE: Osim ukoliko gospodin Gojković ne želi nešto da doda, molio bih da se ova izjava uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Ukoliko postoji još nešto što biste želeli u ovom trenutku da dodate gospodine Gojkoviću, molim vas da to i učinite.

SVEDOK GOJKOVIĆ: Za sada nemam šta da dodam, jedino ako ima neka pitanja, ja sam tu spreman koliko na njih mogu da odgovorim, obzirom na protok vremena od 8 godina.

SUDIJA ORIE: U redu. Rekli ste da je sve što piše u izjavi istina i da izjava, odnosno pisana verzija izjave izražava ono što je izrečeno tokom razgovora?

SVEDOK GOJKOVIĆ: Izražava.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith imate reč.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, s obzirom na obimno iskustvo koje ovaj gospodin ima u pravu, taj njegov komentar da u izjavi ima nekih neodređenih delova, u meni budi određenu zabrinutost u pogledu toga da li je on pregledao izjavu i da li smatra da li bi trebalo da budu unete neke izmene.

SUDIJA ORIE: Pa, ja sam ga pitao da li želi nešto da doda, ukoliko je nešto određeno, onda je obično potrebno da se to precizira. U svakom slučaju, to možemo da rešimo pravovremeno.

ADVOKAT GUY-SMITH: Razlog zbog kojeg ja sada postavljam ovo pitanje je da ne želimo da se nađemo u istom položaju kao sa drugim svedocima koji bi naznačili da nisu svesni toga da su nešto izrekli ili da nisu obratili dužnu pažnju na izjavu, s obzirom na to da izjava po Pravilu 92 ter predstavlja, zapravo, zamenu za svedočenje.

SUDIJA ORIE: To je ušlo u zapisnik. Možete da nastavite gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala vam.

TUŽILAC DUTERTRE: Tužilaštvo je, takođe pripremlilo, gospodine predsedavajući, jedan indeks u kojem se nalazi popis aneksa, on nosi broj 2134 po spisku 65 ter. Želeo bih da predložim usvajanje u spis i ovog dokumenta, a takođe bih tražio i broj dokaznog predmeta za one anekse koji se pominju u ovom popisu.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora na izjavu po Pravilu 92 ter. Onda se usvaja u spis. Gospodine sekretare, koji će to broj biti u svrhu identifikacije? Molim sekretara da pripremi te brojeve, a naravno to će biti učinjeno u onim okvirima koje je Pretresno veće prethodno već naznačilo. Gospodine Dutertre, ... gospodine Dutertre, na početku ispitivanja jednog svedoka obično se potvrde njegovi lični podaci. Mislim da to za sada još uvek nismo obavili. Možete da produžite.

TUŽILAC DUTERTRE: Da. Sada ću se tome posvetiti za koji trenutak.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Gospodine Gojkoviću, da li bi ste mogli da vam navedete mesto i datum rođenja, molim?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Rođen sam 7. avgusta 1948. godine u selu Crni vrh/ Bregu i Zi kod Peći/ Pejė.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Koje ste nacionalnosti?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam Srbin, državljanin Republike Srbije.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: A, na kojem ste trenutno položaju?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: 18. novembra 1998. godine izabran sam za predsednika Okružnog suda u Peći/ Pejė i tu funkciju i danas obavljam, s tim što je sedište izmešteno u Leskovac.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, ovo jeste izjava po Pravilu 92 ter, zar ne, a koju smo upravo usvojili u spis. Možete da nastavite.

TUŽILAC DUTERTRE: Da, da. Samo sam želeo najpre ovo da obavimo. Gospodine predsedavajući, ja imam jedan sažetak po Pravilu 92 ter, koji bih pročitao, ukoliko Pretresno veće smatra da je to prikladno u ovoj fazi glavnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Da li ste objasnili gospodinu Gojkoviću šta je svrha ovoga. Gospodine Gojkoviću, zbog javnog karaktera ovog suđenja, ukoliko se u spis usvaja pisana izjava, onda naravno javnost ne može da čuje šta je tu sadržano i zbog toga se čita sažetak kako bi javnost bila upućena. Možete da nastavite gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE - PITANJE: Počinjem sa čitanjem. Izjava svedoka Radomira Gojkovića po Pravilu 92 ter. Sažetak izjave. „Sudija Radomir Gojković je bio istražni sudija u Okružnom sudu u Peći/Pejë tokom vremena na koje se odnosi Optužnica. Njegov sud je imao jurisdikciju u Peći/Pejë, Klini/Klinë, Istoku/Istog, Đakovici/Gjakovë i Dečanima/Dečan, u svim ovim opštinama, u području Dukađin/Dukagjini jezero Radonjić/Radoniq i Rznić/Irznik, takođe su spadali u područje jurisdikcije. 1998. godine Sud se bavio mnogim slučajevima koji su se odnosili na OVK, uključujući krijumčarenje oružja i ubistva pripadnika policije, pripadnika vojske i civila. Područje Dukađin/Dukagjini postalo je područje u koje srpska policija nije mogla da zalazi sredinom 1998. godine zbog oružanih napada koje je izvodila OVK. Policijske stanice bile su prinuđene na zatvaranje u ovom području. Devetog septembra 1998. godine SUP je tražio od sudije Gojkovića da sprovede istragu u vezi sa leševima koji su pronađeni u blizini jezera Radonjić/Radoniq. On je organizovao tim koji je otišao na lice mesta istog dana, u skladu sa odgovornostima koje je imao kao istražni sudija. Oni su pregledali područje koje je, tokom svog vremena istrage, obezbeđivao MUP. To je bilo jedno veoma mučno mesto, sa telima i delovima tela koji su bili svuda razbacani. Sudija Gojković je tražio pomoć veštaka za sudsku medicinu sa Fakulteta za sudsku medicinu u Beogradu. 10. septembra tim je ponovo obišao lice mesta, označio i fotografisao tela i delove tela. Tokom popodneva, sudiji Gojkoviću je saopšteno da postoji moguća grobnica u Dašinovcu/ Dashinovec, pa je tim tamo otišao da sprovede istragu. Oni su otkrili tela i na njima pronašli lične isprave. 11. septembra tim, pod rukovodstvom veštaka za sudsku medicinu, koji su takođe bili prisutni, počeo je operaciju izvlačenja tela. Desetak tela je prevezeno u privremenu mrtvačnicu u hotelu *Paštrik* u Đakovici/Gjakovë. Ova operacija je nastavljena 12 septembra. 13. i 14. septembra nije bilo moguće raditi na licu mesta usled obilnih kiša. Veštaci za sudsku medicinu izveli su obdukciju u mrtvačnici u hotelu *Paštrik*. 15. septembra ponovo je počelo izvlačenje tela na licu mesta na jezeru Radonjić/Radoniq. Tim je svoju operaciju završio tog dana. 16. septembra rođaci nestalih lica koji su pozvani da identifikuju tela, počeli su proces identifikacije. Veliki broj njih jednostavno je došao da pogleda posmrtnu ostatke. Ovaj prizor je bio izuzetno dirljiv, a neki ljudi nisu bili u stanju da govore. Rođaci su identifikovali jedan broj tela. Sva tela su položena u metalne kovčege sa identifikacionim oznakama. Identifikovana tela predana su porodicama, neidentifikovana tela su odneta i sahranjena u *Piskote* u Đakovici/ Gjakovë”. Završio sam sa čitanjem ovog sažetka, gospodine predsedavajući. Odmah ću početi sa svojim pitanjima. Moje prvo pitanje i molim vas da odgovarate vrlo sažeto: Da li biste mogli da opišete, kada pada kiša na Kosovu, kako to izgleda? Da li su to obilni pljuskovi, da li je to neka sitna kišica ili uobičajena kiša? Možete li da opišete kako izgledaju kiše na Kosovu?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da znate zašto sam ustao?

SUDIJA ORIE: Gospodine Dutertre, kakva je kiša u Holandiji, pa ponekad je obilna kiša, nekad je kišica, možete li da budete konkretniji. Pređite na stvar. Ili, možda, na Kosovu kiša uvek pada na isti način. Ukoliko je to slučaj, možda onda to treba prvo da pitamo svedoka, da li je to tako. U stvari, možda bih ja mogao da vas pitam. Da li kiša uvek pada na isti način? Gospodine Gojkoviću, da li imate samo jednu vrstu kiše ili postoji više različitih tipova kiše?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK GOJKOVIĆ: To sve zavisi od vremenskih prilika. Recimo, 1979. godine bile su velike poplave. Često su se dešavale vremenske nepogode.

SUDIJA ORIE: Da, da. Ponekad kišica i sipi na Kosovu, zar ne?

SVEDOK GOJKOVIĆ: Tiho pada.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Dutertre, će vam postaviti dalja pitanja u vezi sa ovim.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Hvala vam gospodine sudija.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Svedoče, da li biste mogli da nam kažete kakva je bila kiša u septembru 1998. godine u trenutku kada su izvlačena tela? Dakle, između 9. i 17.

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Pre devetog, kada smo izašli na lice mesta, padale su obimne kiše. Devetog, kad smo došli bili smo prinuđeni da stavimo prepreku, da bi voda otišla van kanala, što bi olakšalo proces pronalaženja i izvlačenja leševa. Trinaestog i četrnaestog takođe su padale obimne kiše i ta dva dana nismo ništa radili u kanalu, odnosno kanjonu prema Radonjićkom/ Radonij jezeru. Uostalom, to je sve konstatovano u zapisnicima.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: U redu. Hvala vam. Drugo pitanje. Da li je bilo pasa lualica na Kosovu i na području Dukađin/Dukagjini tokom sukoba, a naročito u avgustu i septembru 1998. godine?

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Kad smo izašli na lice mesta 9. septembra bilo je raznih životinja, počev od krava, konja, a povremeno su se pojavljivali i psi koji su, sigurno, zbog pucnjave bili preplašeni i pretrčavali su sa jednog mesta na drugo.

TUŽILAC DUTERTRE – PITANJE: Hvala vam. Želeo bih sada da pogledamo dokazni predmet koji je moj kolega Di Fazio označio u svrhu identifikacije. To je video snimak koji je predodan prethodnom svedoku, a nosi broj dokaznog predmeta P1192 i sada ima i digitalizovani zvuk.

SVEDOK GOJKOVIĆ – ODGOVOR: Ja se samo izvinjavam. Jednu ispravku, ako mogu da izvršim.

SUDIJA ORIE: Izvolite.

SVEDOK GOJKOVIĆ: Gospodin tužilac je rekao da je sa identifikacijom početo 16. septembra. Verovatno je u pitanju tehnička greška. Identifikacija je počela 17, nastavljena 18. i 19, kada je i završena.

TUŽILAC DUTERTRE: Hvala vam što ste nam to precizirali.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Ukoliko sam ja dobro shvatio, sada je poboljšan transkript, a i video snimak.

SUDIJA ORIE: Onda znači sada imamo veće šanse da saslušamo.

ADVOKAT EMMERSON: Ja onda predlažem da prevodioci prevode ono što čuju.

SUDIJA ORIE: Da, kao što to inače čine. Mada, naravno, mogu i da proveravaju, da upoređuju da li je ono što vide na papiru isto ono što i čuju. Jer, ponekad video snimci idu toliko brzo da je nemoguće obezbediti simultani prevod. Prema tome, kao i uvek će postojati timski rad u prevodilačkim kabinama. Jedan će prevoditi, a drugi prevodilac će pratiti da li transkript odražava ono što je rečeno.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Dutertre.

TUŽILAC DUTERTRE: Samo jedno pojašnjenje. Ovaj video isečak je deo dokaznog predmeta P452, ERN broj V006012. Mislim da sad možemo da ga pustimo.

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)(...)

(privatna sednica)

Sednica je završena u 18.50.

Nastavlja se u četvrtak 1. novembra 2007. godine u 14.15

